

Data wpływu/Received: 18.07.2019

Data przyjęcia do druku/Accepted for printing: 25.11.2019

Data publikacji/Published: 29.12.2019

Licencja/License: CC BY-SA 4.0

DOMINIK BORATYN

Aktywność rad młodzieżowych na portalu społecznościowym Facebook – analiza porównawcza¹

Activity of Youth Councils on the Social Networking site Facebook – Comparative Analysis

ORCID: 0000-0003-2335-7515, magister, Uniwersytet Rzeszowski, Instytut Nauk o Polityce, Polska

Streszczenie

Artykuł porusza tematykę aktywności rad młodzieżowych na portalu społecznościowym Facebook. Badaniom poddane zostały facebookowe strony rad młodzieżowych ze wszystkich miast wojewódzkich w Polsce. Celem publikacji jest zweryfikowanie, na jaką skalę rady młodzieżowe prowadzą aktywną działalność w zakresie komunikacji społecznej z wykorzystaniem Facebooka, a także analiza treści zamieszczonych na badanych stronach oraz odpowiedź na pytanie, czy rady młodzieżowe aktywnie zabiegają o informowanie społeczności lokalnej o swoich działaniach.

Słowa kluczowe: rady młodzieżowe, Facebook, społeczność lokalna, nowe media

Abstract

The following paper discusses the issue of Youth Council activity on the social networking site Facebook. The Facebook pages of Youth Councils from all voivodeship cities in Poland were subjected to research. The article verifies the extent to which Youth Councils are active in the field of social communication with the use of Facebook. The paper also intends to explore the content posted on the selected websites and answer the question of whether Youth Councils are actively seeking to inform the local communities about their activities.

Keywords: Youth Councils, Facebook, local community, new media

¹ Artykuł powstał w ramach projektu pt. „Znaczenie i rola Rad Młodzieżowych w funkcjonowaniu lokalnej wspólnoty samorządowej” realizowanego ze środków na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich na Wydziale Socjologiczno-Historycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego. Nr projektu – INoP-01/2019/MN.

Wstęp

Jedną z platform społecznościowych, która w ostatnich latach odniosła międzynarodowy sukces w zakresie komunikacji, jest portal Facebook (Kowalewska, 2013, s. 131) stworzony w 2004 r. przez Marka Zuckerberga oraz Dustina Moskovitza, Chrisa Hughesa i Eduardo Saverina. Od tamtej pory portal rozrósł się w jedno z najważniejszych zjawisk internetu nowej generacji, jednocześnie definiując jego społecznościowy charakter (Nacher, 2010, s. 9). W grudniu 2018 r. Facebook łącznie odwiedziło 21,48 mln użytkowników, czyli 76,47% wszystkich polskich internautów, co oznacza, że serwis ten jest zdecydowanym liderem wśród wszystkich portali społecznościowych w naszym kraju (Wojtas, 2019). Należy zaznaczyć, że użytkownikiem Facebooka może być każdy bez względu na płeć, wiek czy miejsce zamieszkania. Współcześnie Facebook to nowoczesna forma komunikacji, tak jak uprzednio telefon czy telegraf. Powszechność oraz wygoda użytkowania portalu sprawiły, że Facebook stał się narzędziem do masowego rozpowszechniania informacji, których inicjatorami są inni użytkownicy portalu (Bąk, 2016, s. 142). Z możliwości Facebooka chętnie korzystają instytucje publiczne, społeczne, a także sektor prywatny, które dzięki portalowi zabiegają o realizację swoich interesów lub celów. Jednym z takich podmiotów są rady młodzieżowe.

Rady młodzieżowe

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym rady młodzieżowe powoływane są przez radę gminy (miasta) na wniosek zainteresowanych środowisk jako podmioty o charakterze konsultacyjnym (Ustawa, 1990, art. 5b, pkt 2). Pierwsza rada młodzieżowa została powołana 19 kwietnia 1990 r. w Częstochowie, a inspiracją dla jej powstania były reprezentacje młodzieżowe działające przy jednostkach samorządu terytorialnego we Francji (Mik, 2018, s. 81). Podejmując rozważania dotyczące rad młodzieżowych, należy zauważyć, że pomimo iż funkcjonują one w Polsce od początku lat 90. XX w., to jednak formalne możliwości ich powołania powstały w 2001 r., gdy do ustawy o samorządzie gminnym wprowadzony został art. 5b (Brol, 2013, s. 30).

Najważniejszym celem funkcjonowania rad młodzieżowych jest zwiększenie zainteresowania oraz zaangażowania ludzi młodych w sprawy publiczne na poziomie lokalnym. Młodzieżowe rady gminne są podmiotami, które dają młodzieży możliwość udziału w procesie decyzyjnym na poziomie lokalnym, a także są swoistą „platformą” do dialogu pomiędzy młodymi ludźmi a przedstawicielami lokalnych władz samorządowych. Nie są to jednak jedyne korzyści, jakie wynikają z funkcjonowania rad młodzieżowych. Warto zaznaczyć, że działania tego typu podmiotów przyczyniają się również do:

- zainteresowania młodzieży sferą polityki na poziomie samorządu terytorialnego,

- kształtowania umiejętności podejmowania działań na rzecz swojej wspólnoty samorządowej,
- zwiększenia zrozumienia potrzeb i problemów młodzieży przez władze lokalne,
- zwiększenia skuteczności działań prowadzonych przez władze lokalne na rzecz młodych ludzi,
- zapoznania młodych ludzi z zasadami działania samorządu terytorialnego (Napiontek, Pietrasik, Szaniawska, 2009, s. 3).

Istotnym celem powołania młodzieżowych rad gminnych jest też integracja środowiska ludzi młodych zamieszkałych na terenie danej wspólnoty samorządowej, a także edukacja obywatelska oraz kształtowanie postaw prospołecznych wśród młodzieży (Rada Dzieci i Młodzieży RP...).

Podstawą funkcjonowania rad młodzieżowych jest statut, który zostaje nadany przez właściwą radę gminy (miasta) w momencie powołania rady młodzieżowej. Statut określa tryb wyboru członków oraz zasady działania rady (Ustawa, 1990, art. 5b, pkt 3). „Władze samorządu, powołując Młodzieżową radę, powinny wziąć za nią odpowiedzialność przez cały czas jej funkcjonowania. Powinno się to przejawiać stałym wsparciem merytorycznym i organizacyjnym Młodzieżowej rady oraz stałą gotowością do prowadzenia dialogu z młodzieżą” (*Standardy funkcjonowania w Polsce...*).

W odniesieniu do działalności rad młodzieżowych warto zauważyć, że funkcjonowanie tego typu podmiotów korzystnie wpływa nie tylko na młodzież, ale też na administrację lokalną. Wśród korzyści dla samorządu terytorialnego można wymienić m.in.:

- zwiększenie efektywności działań prowadzonych na rzecz środowiska młodzieży dzięki możliwości konsultowania z jej przedstawicielami planowanych przedsięwzięć,
- zwiększenie legitymizacji działań prowadzonych na rzecz młodzieży,
- lepsze zrozumienie potrzeb młodzieży przez urzędników,
- młodzież jest lepiej poinformowana o pracy władz lokalnych i jej efektach,
- władze lokalne zyskują partnera w realizacji własnych zadań (Napiontek i in., s. 11).

Mając na względzie rolę rad młodzieżowych oraz ich wpływ na lokalną wspólnotę samorządową, warto dokonać analizy aktywności tego typu podmiotów w mediach społecznościowych. Celem badania jest zweryfikowanie tego, w jaki sposób rady młodzieżowe informują społeczność lokalną o swoich działaniach oraz czy robią to w sposób systematyczny (stały). Badaniu poddana została aktywność, tj. wszystkie wpisy zamieszczone na profilach rad młodzieżowych ze wszystkich miast wojewódzkich w Polsce w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2019 r.

Aktywność rad młodzieżowych na Facebooku

Wyniki badań oraz informacje o aktywności rad młodzieżowych ze wszystkich miast wojewódzkich w Polsce zostały przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Aktywność rad młodzieżowych na portalu społecznościowym Facebook

Miasto	Liczba polubień strony rady młodzieżowej na Facebooku	Łączna liczba aktywności w badanym okresie	Średnia aktywności dziennie	Liczba reakcji użytkowników pod najpopularniejszą aktywnością ²	Liczba komentarzy pozostałych użytkowników pod najpopularniejszą aktywnością	Liczba udostępnień najpopularniejszej aktywności przez pozostałych użytkowników
Poznań	4002	31	0,34	57	1	1
Warszawa	3112	41	0,45	68	0	15
Łódź	3103	49	0,53	78	32	5
Lublin	2785	34	0,37	45	0	3
Bydgoszcz	2475	19	0,20	67	5	14
Zielona Góra	2452	15	0,16	158	8	137
Rzeszów	2333	6	0,06	16	0	1
Gdańsk	2264	18	0,19	56	4	12
Szczecin	2205	22	0,24	93	1	5
Kraków	2130	36	0,39	85	12	14
Białystok	1800	10	0,10	49	5	1
Katowice	1360	11	0,12	11	2	1
Wrocław	1250	25	0,27	51	2	8
Olsztyn	870	0	0,00	0	0	0
Opole	694	40	0,43	85	5	23
Kielce	354	18	0,19	41	11	1
Gorzów Wielkopolski	174	5	0,05	5	0	1
Toruń	77	3	0,03	2	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na Facebooku 16 lipca 2019 r.

Podsumowanie

Mając do dyspozycji dane, które zostały przedstawione w tabeli 1, można wyciągnąć szereg wniosków. Po pierwsze, należy wskazać, że we wszystkich miastach wojewódzkich w Polsce powołane zostały rady młodzieżowe (co wcale nie jest normą, bowiem rady mają charakter fakultatywny i to od woli władz danej gminy zależy, czy taka rada w ogóle zostanie utworzona) oraz że wszystkie z nich posiadają strony (profile) na Facebooku. Spośród 18 analizowanych profili wynika, iż Młodzieżowa Rada Miasta Poznania posiada stronę z największą

² Za najpopularniejszą aktywność autor uważa wpis, który uzyskał największy wynik sumy reakcji, komentarzy i udostępnień ze strony pozostałych użytkowników Facebooka.

sza liczbą polubień. Można zatem stwierdzić, że młodzież z Poznania posiada profil z największym potencjałem. Na drugim miejscu znalazła się Rada Młodzieżowa m.st. Warszawy, a na trzecim – Młodzieżowa Rada Miejska w Łodzi. W zestawieniu liczby polubień dla strony najsłabiej wypadają natomiast rady młodzieżowe z Kielc, Gorzowa Wielkopolskiego oraz Torunia. Jednak w tym ostatnim mieście proces tworzenia rady został zainicjowany w 2018 r., stąd też może wynikać, iż aktywność toruńskiej młodzieży ma charakter symboliczny.

Badając aktywność rad młodzieżowych na Facebooku, należy zauważyć, że liczba polubień dla strony (profilu) nie daje pełnego obrazu faktycznej aktywności danej rady. Widać to wyraźnie w przypadku Młodzieżowej Rady w Rzeszowie, na której profilu w badanym okresie zamieszczono 6 wpisów. W tym zakresie gorzej wypadły wspomniane wcześniej Gorzów Wielkopolski i Toruń, a także Olsztyn. Przykład stolicy województwa warmińsko-mazurskiego jest o tyle ciekawy, że w badanym przedziale czasowym na stronie rady nie zamieszczono żadnego wpisu, a tym samym nie wykazano żadnej aktywności. Na profilu rady młodzieżowej w Olsztynie ostatni post pochodzi z marca 2019 r., a przedostatni z października 2018 r., można zatem wnioskować, że rada młodzieżowa w tym mieście w praktyce nie korzysta z komunikacji za pośrednictwem Facebooka lub – co wymagałoby pogłębionych badań – nie działa w ogóle. Pod względem aktywności i systematyczności najlepiej prowadzonym profilem jest strona rady młodzieżowej w Łodzi, a kolejno miasta stołecznego Warszawa i Opola. Co interesujące, profil rady młodzieżowej w Opolu nie znajduje się w czołówce stron z największą liczbą polubień, jednak jest jednym z trzech najlepiej prowadzonych profili rad młodzieżowych pod względem zamieszczonych aktywności.

Podsumowując badania dotyczące aktywności rad młodzieżowych na Facebooku, warto się również przyjrzeć treściom zamieszczanym na stronach poszczególnych rad oraz wskazać, jakie aktywności wywołały najwięcej reakcji ze strony pozostałych użytkowników portalu. W tym zakresie na pierwszym miejscu uplasowała się rada młodzieżowa z Zielonej Góry, która na swojej stronie zamieściła pismo popierające strajk nauczycieli w Polsce, który odbył się wiosną 2019 r. Post uzyskał łącznie 303 aktywności ze strony pozostałych użytkowników (158 reakcji, 8 komentarzy, 137 udostępnień). Kolejno najpopularniejszymi wpisami były: zamieszczony na stronie rady młodzieżowej w Łodzi post dotyczący zdobycia głównej nagrody za zorganizowanie najlepszego w Polsce wydarzenia mającego na celu zwiększenie frekwencji wyborczej, tj. Młodzieżowych Dni Europejskości w Manufakturze 2019. Wpis otrzymał łącznie 115 aktywności ze strony pozostałych użytkowników (78 reakcji, 32 komentarze i 5 udostępnień). Następnym najpopularniejszym wpisem był post zamieszczony na stronie rady młodzieżowej w Opolu, który zawierał informację (wraz ze zdjęciami) o uczestnictwie trójki młodzieżowych radnych w zgromadzeniu popierającym wspomniany już wcześniej strajk nauczycieli. Wpis otrzymał 113 aktywności ze

strony pozostałych użytkowników (85 reakcji, 5 komentarzy i 23 udostępnienia). Najmniej aktywności ze strony pozostałych użytkowników Facebooka uzyskały wpisy zamieszczone na stronach: Torunia, Gorzowa Wielkopolskiego i Katowic. W przypadku Torunia post dotyczył zaproszenia na II Toruńskie Sejmik Samorządów Uczniowskich (2 reakcje, 0 komentarzy i 0 udostępnień). W Gorzowie Wielkopolskim wpis odnosił się do ogłoszenia naboru do Rady Dzieci i Młodzieży RP przy Ministrze Edukacji Narodowej (5 reakcji, 0 komentarzy i 1 udostępnienie), a w przypadku Katowic był to komunikat o liczbie osób, które podpisały się pod petycją o darmowy transport miejski dla uczniów szkół ponadpodstawowych (11 reakcji, 2 komentarze i 1 udostępnienie). W analizie aktywności nie uwzględniono rady młodzieżowej z Olsztyna, bowiem w badanym okresie nie stwierdzono aktywności.

Reasumując, aktywność rad młodzieżowych na Facebooku jest stałym elementem funkcjonowania większości rad młodzieżowych z miast wojewódzkich w Polsce. Zdecydowana większość profili prowadzona jest systematycznie, a społeczność lokalna ma dostęp do bieżących wydarzeń oraz projektów podejmowanych przez rady. Zaletą tego typu komunikacji jest dostępność oraz łatwość w nawiązaniu bezpośredniego kontaktu (zarówno z przewodniczącym, jak i samymi radnymi), dzięki czemu wszystkie osoby zainteresowane mogą się włączyć w aktywność poszczególnych rad.

Literatura

- Bąk, A. (2016). Serwisy społecznościowe – efekt Facebooka i nie tylko. *Media i Społeczeństwo*, 6, 134–146
- Brol, M. (2013). Młodzieżowa rada gminy jako przykład uczestnictwa młodzieży w życiu społeczno-politycznym. *Studia Politicae Universitatis Silesiensis*, 10, 30–52.
- Facebook, <https://www.facebook.com/> (07–17.07.2019).
- Kowalewska, M. (2013). Nowe formy komunikacji w zglobalizowanym świecie na przykładzie portalu społecznościowego Facebook. *Acta Humana*, 4, 127–137
- Mik, D. (2018). Reprezentacje młodzieży w samorządzie terytorialnym oraz rola młodzieżowych organów doradczych w aktywizacji społecznej młodzieży. Pobrane z: http://tarnowskiedialoginawkowe.pl/wp-content/uploads/2018/12/06_Mik.pdf (15.07.2019).
- Nacher, A. (2010). Web 2.0: między wikinomią a kontrkulturą – przypadek Facebooka. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia de Cultura*, I, 7–19
- Napiontek, O., Pietrasik, J., Szaniawska, M. (2009). *Młodzieżowa Rada Gminy Aktywność obywatelska młodzieży w społeczności lokalnej*. Warszawa: Fundacja Civis Polonus.
- Rada Dzieci i Młodzieży RP przy Ministrze Edukacji Narodowej (2018). *O Młodzieżowych Radach. Analiza Młodzieżowych Rad w Polsce na rok 2018*. Warszawa: MEN.
- Standardy funkcjonowania w Polsce młodzieżowych rad gmin, młodzieżowych rad powiatu opracowane przez Ogólnopolską Federację Młodzieżowych Samorządów Lokalnych*.
- Ustawa z 8.03.1990 o samorządzie gminnym. Dz.U. 2019, poz. 506.
- Wojtas, T. (2019). *Facebook traci na zasięgu w Polsce. Mocno w górę WhatsApp, Instagram, Wykop, Pinterest i TikTok – w dół Google+*. Pobrane z: <https://www.wirtualnemedial.pl/artykul/facebook-traci-na-zasiiegu-w-polsce-mocno-w-gore-whatsapp-instagram-wykop-pinterest-i-tiktok-w-dol-google> (12.07.2019).